

se, hvorledes det virkelig gik til inden for Krigsretterne, i højere Grad end hidtil. Derfor vil jeg helst gøre den Henstilling til det Udvalg, som muligvis faar med Sagen at gøre, om det ikke skulde være muligt, foruden hvad der allerede staar i Lovforslaget, at tilføje et eller andet lille Punkt, som let kan komme ind, uden at man derfor begynder paa en fuldstændig Reform; thi at gennemføre en saadan vil vistnok for Tiden have sine store Vanskeligheder.

Svrdum: Jeg vil kun gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Lyngby (Golding), som mente, at det var en Misforstaaelse, naar man paastod, at der ikke var fuld Klarhed over og Rendskab til, hvad der foregaar i Krigsretterne. Men det ærede Medlem kom i Grunden til at give mig Ret, lige saa vel som han samtidig kom til at give det ærede Medlem for Maribo Amts 3dje Valgkreds (M. Madsen) Ret, idet han sagde, at det skulde være underligt, om det ikke fivede igennem til Befolkningen. Hvorledes dette Ord „fivede“ igennem forstaaes af det ærede Medlem, ved jeg ikke sikkert; men jeg forstaar det i hvert Fald saaledes, at naar noget skal „fivede igennem“ til Befolkningen, er det et Bevis for, at der ingen Klarhed er over, hvorledes det gaar til i Virkeligheden, og saaledes maa det ogsaa forstaaes, at det vil man komme til at faa Klarhed over ved Gennemførelsen af dette Lovforslag. Naar det ærede Medlem for øvrigt mente, at man godt kunde have givet meget haardere Straffe til Ingeniørerne, saa kan det gerne være, at der hos mig er Mangel paa Kundskab til de militære Straffelove; de ere sandelig ogsaa meget vanskelige at finde ud af; det afhænger meget af Forstaaelsen af dem og af Interessen for de enkelte Dele af den militære Straffelov, naar der kan dømmes saa haardt, som det ærede Medlem fremkom med. Men hvorledes der nu er blevet dømt eller ikke dømt, skal jeg ikke indlade mig nærmere paa; det staar for den store Offentlighed, som om der er dømt meget strengt, selv om det ærede Medlem mener, at der kunde have været dømt strengere endnu; og det staar for den store Offentlighed saaledes, at man mener, at den Mildhed, der kunde have været til Stede og burde have været til Stede netop paa Grund af de Folks Ukendskab til, hvad de havde lavet, og de følger, det vilde medføre, ikke har funden Sted. Jeg tror, at et offentligt Forsvar, et virkeligt Forsvar, vilde have givet et andet Syn ogsaa for Dommerne til at dømme anderledes, end de have dømt;

jaa hvis det kan kaldes naadigt sluppen for det, der er gjort, er det kun et Bevis for, at de militære Straffelove ere mere barbariske, end jeg havde troet.

M. Madsen: Jeg ønsker kun at gøre et Par enkelte Bemærkninger. Det forekommer mig, at det ærede Medlem fra Lyngby (Golding) vilde fremhæve mig som Modsetning til ham paa et Par enkelte Punkter. Jeg har netop selv sagt, at vi i fuldeste Maal kunne taale Lys i vore Forhold, og at vi efter min Mening paa ethvert Punkt kunne staa for en loyal Kritik. Jeg har heller ikke sagt — der blev udtrykkelig henvist til mig — at Forholdene vilde blive bedre for den anklagedes Vedkommende, jeg har tværtimod sagt, at de ret ofte kunde blive daarligere, ikke alene fordi Sagen kunde blive forhalet, men ogsaa fordi der kunde blive større Straffe ud af det. Jeg har fremhævet, at det bedste Udspring ved Forslaget var det, at det vilde være vel egnet til at staffe større gensidig Tillid mellem Hæren og Befolkningen indbyrdes. Lige over for det ærede Medlem fra Horsens (Bajer) maa jeg gøre opmærksom paa, at med Hensyn til Krigsretternes klassevise Afvigelse af Domme er jeg ikke enig med det ærede Medlem i, at der ligger dette store moralske Tryk; det Tryk, der hviler, er efter min Erfaring temmelig lille paa det Dmraade og har en helt anden Adresse, end det ærede Medlem tror. Det er nemlig det, at Dommerne meget ofte have ondt ved, som jeg har fremhævet, at kunne skabe sig, jeg vil ikke sige absolut juridisk Bished, men paa juridiske Forhold grundet Vedømmelse af, hvilken Straf der i Grunden er den rigtige. Man maa vel erindre, at der er en Maksimums- og en Minimumsgrænse, og det er ikke saa let at kunne forstaa alle de forelagte Sager saaledes, at man kan finde det rette Maal. Deri tror jeg i Reglen det ligger, at man er noget angstelig, men der kan slet ikke komme noget Tryk ud af den klassevise Afvigelse af Domme, idet Afstemningen ikke er bekendt for nogen, før den er færdig fra alle Klasser. Man begynder med de laveste og fortsætter derefter, til man er færdig, men først, naar man er færdig, og Auditøren kommer til Gennemgangen af, hvad der er foregaaet, faar man at vide, ikke hvorledes de enkelte have stemt, men hvorledes der har været stemt for og imod; for Forøgelse eller Formindskelse, efter som det nu hænger sammen. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.